

Bruksela, 17 lipca 2018 r.
(OR. en)

11240/18

COJUR 12
COPS 271
CONUN 188
COAFR 191
JUR 372

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	10884/18 COJUR 11 COPS 260 CONUN 169 COAFR 181 JUR 347
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego z okazji 20. rocznicy przyjęcia statutu rzymskiego

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie Międzynarodowego Trybunału Karnego z okazji 20. rocznicy przyjęcia statutu rzymskiego.

KONKLUZJE RADY
W SPRAWIE MIĘDZYNARODOWEGO TRYBUNAŁU KARNEGO Z OKAZJI
20. ROCZNICY PRZYJĘCIA STATUTU RZYMSKIEGO

1. Z okazji przypadającej w dniu 17 lipca 2018 r. 20. rocznicy przyjęcia statutu rzymskiego Rada upamiętnia osiągnięcia w dziedzinie międzynarodowego sądownictwa karnego w ciągu ostatnich dwudziestu lat i podkreśla cenny wkład Międzynarodowego Trybunału Karnego w walkę z bezkarnością. W czasie gdy oparty na zasadach międzynarodowy ład znajduje się pod coraz większą presją, wzmocnienie systemu sądownictwa karnego jest ważniejsze niż kiedykolwiek wcześniej.
2. Rada podkreśla, również z uwzględnieniem globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, kardynalne znaczenie opartego na zasadach światowego ładu, którego kluczową zasadą jest wielostronność, a głównym filarem – Organizacja Narodów Zjednoczonych, i potwierdza zdecydowane poparcie Unii Europejskiej dla Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK) oraz swoje zobowiązanie do ponowienia wysiłków na rzecz promowania powszechności statutu rzymskiego i zachowania jego integralności.
3. Rada z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie z dniem 17 lipca 2018 r. – w drodze konsensusu – jurysdykcji Trybunału w odniesieniu do zbrodni agresji, a tym samym realizację dziedzictwa procesów norymberskich i konferencji w Rzymie i w Kampali w latach 1998 i 2010.
4. Unia Europejska jest zagorzałym zwolennikiem Trybunału od czasu jego utworzenia i wykorzystuje dostępne jej instrumenty, by pomóc zwiększyć wsparcie dla Trybunału. Jako pierwszy na świecie i jedyny stały międzynarodowy trybunał karny, który zajmuje się dochodzeniem i ściganiem najpoważniejszych zbrodni, MTK pokazuje determinację społeczności międzynarodowej, by położyć kres bezkarności w przypadku najpotworniejszych zbrodni oraz by rozwijać kulturę pociągania sprawców do odpowiedzialności.

5. Trybunał dokonał historycznych postępów w zakresie ochrony osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji i najbardziej podatnych na zagrożenia, w tym wydając kluczowe wyroki dotyczące przemocy seksualnej, rekrutowania dzieci-żołnierzy i niszczenia dóbr kultury. Rada podkreśla ważną rolę Trybunału w zapewnianiu sprawiedliwości ofiarom potwornych zbrodni, udzielaniu im głosu przez umożliwianie udziału w postępowaniach, zapewnianiu im pomocy i przyznawaniu odszkodowań. Będący w gestii Trybunału fundusz powierniczy na rzecz ofiar pomógł tysiącom ofiar, umożliwiając im powrót do zdrowia fizycznego i psychicznego oraz wsparcie materialne. Rada zachęca państwa strony i inne podmioty do dalszego wspierania funduszu powierniczego na rzecz ofiar.
6. Rada zachęca do dalszego uwzględniania perspektywy płci i analizy problematyki płci we wszystkich swoich pracach i z uznaniem odnotowuje działania MTK w tym zakresie. Unia Europejska podkreśla znaczenie sprawiedliwej reprezentacji geograficznej i reprezentacji płci wśród sędziów, prokuratorów, adwokatów, urzędników i innych pracowników Trybunału, a także reprezentacji głównych systemów prawnych na świecie.
7. Rada przypomina o kluczowej roli społeczeństwa obywatelskiego w utworzeniu i funkcjonowaniu MTK i w udzielaniu wsparcia ofiarom oraz zobowiązuje się do ochrony przestrzeni zajmowanej przez społeczeństwo obywatelskie i stawienia czoła zagrożeniom dla obrońców praw człowieka, w tym poprzez zwiększenie wsparcia finansowego na rzecz czołowych obrońców praw człowieka.
8. Unia Europejska głęboko ubolewa nad faktem, że Burundi wypowiedziało statut rzymski i że Filipiny powiadomiły o wypowiedzeniu przez siebie statutu. Wzywa odnośne rządy, by ponownie rozważyły swoje decyzje. UE wzywa ponadto te państwa, które jeszcze tego nie uczyniły, zwłaszcza kraje kandydujące, do pilnego ratyfikowania statutu rzymskiego. Zachęca również państwa strony, by po rozważeniu swoich uwarunkowań krajowych rozważyły ratyfikację lub zatwierdzenie poprawek do statutu rzymskiego.

9. Rada uważa, że wszelkie obawy państw stron statutu rzymskiego należy rozpatrywać i omawiać na odpowiednich forach i zachęca zainteresowane państwa, by podjęły konstruktywną debatę i pracowały na rzecz wzajemnie korzystnych rozwiązań. Zachęca państwa strony, by przestrzegały zasady jedności, współpracy, koordynacji i komplementarności w świetle wspólnych celów polegających na zapewnieniu długoterminowych korzyści dla międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości i osiągnięciu większej skuteczności i efektywności w działaniach MTK. Unia Europejska i jej państwa członkowskie gotowe są uważnie wysłuchać obaw wyrażanych przez niektóre państwa i podjąć na ten temat konstruktywny dialog, o ile nie zostaną zakwestionowane podstawowe zasady statutu rzymskiego. 20. rocznica statutu jest niepowtarzalną okazją, by przeprowadzić szczerą dyskusję, podsumować dotychczasowe osiągnięcia, a także omówić perspektywy na przyszłość.
10. Pełna współpraca państw stron z MTK ma podstawowe znaczenie dla skutecznego i sprawnego wypełniania przez Trybunał jego mandatu. W szczególności jednym z kluczowych obowiązków związanych z współpracą z Trybunałem jest szybkie wykonywanie nakazów aresztowania. Unia Europejska jest zdecydowana wspierać współpracę z MTK poprzez konsekwentne wdrażanie jego wytycznych dotyczących braku współpracy, w tym dotyczących wykonywania zaległych nakazów aresztowania. Rada wzywa wszystkie państwa strony do wypełnienia w całości ich zobowiązań wynikających ze statutu rzymskiego i do zbadania dalszych możliwości wsparcia Trybunału, także przez rozważenie zawarcia dobrowolnych umów o współpracy. Rada przypomina, jak ważna jest ścisła współpraca między ONZ, w tym Radą Bezpieczeństwa, a Trybunałem.
11. Rada przypomina, że MTK jest sądem ostatniej instancji, który uzupełnia, a nie zastępuje, sądy krajowe. W związku z tym podkreśla znaczenie komplementarności i współpracy między jurysdykcjami krajowymi a Trybunałem jako jednej z najważniejszych cech statutu rzymskiego i zobowiązuje się wspierać wzmocnienie krajowych systemów wymiaru sprawiedliwości. W tym względzie Rada z zadowoleniem przyjmuje starania na rzecz komplementarności prowadzone przez Biuro Prokuratora i podkreśla długoterminową wartość krajowych wysiłków w walce z bezkarnością w przypadku najpoważniejszych przestępstw międzynarodowych.

12. Rada podkreśla potrzebę dalszego uwzględniania MTK w obszarach polityki wewnętrznej i zewnętrznej Unii Europejskiej w celu zapewnienia spójności oraz uczynienia go integralnym elementem jej dyskusji dotyczących międzynarodowego prawa humanitarnego, praw człowieka oraz budowania pokoju i rozwiązywania konfliktów i potwierdza swoje zobowiązanie do stałego udzielania trybunałowi wsparcia dyplomatycznego, aby mógł on skutecznie wykonywać swój mandat.
13. Rada zachęca wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do przedstawiania propozycji dotyczących ewentualnych dalszych kroków odnośnie do tego, jak UE mogłaby jeszcze bardziej wzmocnić swoje zdolności i struktury, by zwiększyć rozpoznawalność i spójność działań UE w zakresie międzynarodowego sądownictwa karnego i międzynarodowego prawa humanitarnego.
14. Rada uważa, że 20. rocznica przyjęcia statutu rzymskiego jest także okazją, by poczynić postępy w walce z bezkarnością w przypadku najpoważniejszych przestępstw budzących niepokój społeczności międzynarodowej i by wesprzeć rządy prawa. Docenia starania państw stron w celu uczczenia tej rocznicy poprzez organizowanie różnych wydarzeń na całym świecie upamiętniających postępy w dziedzinie międzynarodowego sądownictwa karnego i zachęca UE i jej państwa członkowskie, by nadal upowszechniały wiedzę na temat MTT i statutu rzymskiego, w szczególności wśród młodzieży.
